KOMISIONI
EVROPIAN

Bruksel, 8.10.2014
SWD(2014) 306 final

DOKUMENT PUNE I PERSONELIT TË KOMISIONIT

RAPORTI I PROGRESIT 2014 PËR KOSOVËN*

Në përcjellje të dokumentit

KOMUNIKATA NGA KOMISIONI PËR PARLAMENTIN DHE KËSHILLIN EVROPIAN, KOMITETIN EKONOMIK DHE SOCIAL EVROPIAN DHE KOMITETIN E RAJONEVE

Strategjia e zgjerimit dhe sfidat kryesore 2014-2015

{COM(2014) 700 final}

* Ky emërtim është pa paragjykim për pozicionin mbi statusin, dhe është në përputhje me Rezolutën e KS- të OKB-së 1244/199 dhe Opinionin e GJND-së mbi deklaratën e pavarësisë së Kosovës.

TABELA E PËRMBAJTJES

1. Hyrje 3
1.1. Parathënie 3
1.1. Konteksti 3
1.2. Marrëdhëniet mes BE-së dhe Kosovës 3
1.3. Normalizimi i marrëdhënieve mes Kosovës dhe Serbisë 5
2. Kriteri Politik 6
2.1. Demokracia dhe sundimi i ligjit 6
2.2. Të drejtat e njeriut dhe mbrojtja e minoriteteve 17
2.3. Çështjet rajonale dhe obligimet ndërkombëtare 23
3. Kriteret Ekonomike 24
3.1. Ekzistenca e ekonomisë funksionale të tregut 25
3.2. Kapaciteti për tu përballuar me presionin e konkurrencës dhe forcat e tregut brenda Bashkimit Evropian 36
4. Standardet Evropiane 37
4.1. Tregu i brendshëm 37
4.1.1. Lëvizja e lirë e mallrave 37
4.1.2. Lëvizja e personave, shërbimeve dhe e drejta e themelimit 38
4.1.3. Lëvizja e lirë e kapitalit 39
4.1.4. Doganat dhe tatimet 40
4.1.5. Konkurrenca 41
4.1.6. Prokurimi publik 42
4.1.7. Ligji i pronësisë intelektuale 43
4.1.8. Politikat e punësimit dhe ato sociale, politikat e shëndetit publik 43
4.1.9. Arsimi dhe hulumtimi 44
4.1.10. Çështjet e Organizatës Botërore të Tregtisë (OBT) 46
4.2. Politikat sektoriale 47
4.2.1. Industria dhe NVM-të 47
4.2.2. Bujqësia dhe peshkataria 47
4.2.3. Mjedisi dhe ndryshimet klimatike 48
4.2.4. Politika e transportit 50
4.2.5. Energjia 51
4.2.6. Shoqëria Informative dhe media 53
4.2.7. Kontrolli financiar 54
4.2.8. Statistikat 54

4.3. Drejtësia, liria dhe siguria 55
4.3.1. Vizat, menaxhimi i kufijve, azili dhe migrimi 55
4.3.2. Shpëlarja e parave 58
4.3.3. Droga 58
4.3.4. Policia 59
4.3.5. Luftimi i krimit të organizuar dhe terrorizmit 60
4.3.6. Mbrojtja e të dhënave personale 61
SHTOJCA STATISTIKORE 63

1. HYRJE

1.1. Parathënie

Komisioni i raporton rregullisht Këshillit dhe Parlamentit për progresin që janë duke bërë vendet e rajonit të Ballkanit Perëndimor drejt integrimit Evropian, duke vlerësuar përpjekjet e tyre për të përmbushur kriteret e Kopenhagës dhe kushtëzimet e Procesit të Stabilizimit Asociimit.

Ky raport i progresit, i cili në masë të madhe ndjek strukturën e njëjtë sikurse në vitet paraprake:

- Shkurtimisht përshkruan marrëdhëniet mes Kosovës* dhe Bashkimit Evropian;
- Analizon gjendjen në Kosovë në kontekst të kritereve politike;
- Analizon gjendjen në Kosovë mbi bazën e kritereve ekonomike;
- Shqyrton kapacitetin e Kosovës për të zbatuar standardet evropiane, d.m.th për përafrimin gradual të legjislacionit dhe politikave me ato të *acquis*, në përputhje me Procesin e Stabilizim Asociimit

Ky raport mbulon periudhën nga tetori i vitit 2013 deri në shtator të vitit 2014. Progresi matet në bazë të vendimeve të marra, legjislacionit të miratuar, si dhe masave të zbatuara. Si rregull, legjislacioni apo masat që janë në përgatitje apo në pritje të miratimit nga parlamenti nuk janë marrë parasysh. Kjo qasje siguron trajtim të barabartë në të gjitha raportet, si dhe mundëson një vlerësim objektiv.

Raporti bazohet në informatat e mbledhura dhe të analizuara nga Komisioni. Janë përdorur shumë burime tjera, duke përfshirë kontributet nga autoritetet e Kosovës, Shtetet Anëtare të BE-së, Misioni i BE-së për sundim të ligjit (EULEX), raportet e Parlamentit Evropian[1] si dhe informatat nga organizatat e ndryshme ndërkombëtare dhe joqeveritare.

Komisioni nxjerr konkludime më të detajuara në lidhje me Kosovën në komunikatën e tij të veçantë për zgjerimin[2] në bazë të analizave teknike që janë paraqitur në këtë raport.

1.1. Konteksti

Deri më sot, Kosova është njohur nga 110 Shtete Anëtare të KB-së, përfshirë këtu 23 Shtete Anëtare të BE-së.

Gjatë periudhës së raportimit, Sekretari i Përgjithshëm i KB-së ka vazhduar të lëshojë raporte të rregullta mbi zbatimin e misionit të OKB-së në Kosovë (UNMIK). Ai raportoi mbi progresin e arritur në zbatimin e *marrëveshjes së parë të parimeve që rregullojnë normalizimin e marrëdhënieve* më 19 prill të vitit 2013, zgjedhjet lokale dhe zhvillimet në veri. Ai gjithashtu e mirëpriti vendimin e Këshillit për autorizimin e negociatave për Marrëveshjen e Stabilizim Asociimit me Kosovën.

Forca e udhëhequr nga NATO (KFOR) ka vazhduar të ndihmoj në ruajtjen e sigurisë në Kosovë. Gjatë periudhës raportuese, ajo përbëhej nga një personel me rreth 5 000 veta.

1.2. Marrëdhëniet mes BE-së dhe Kosovës

Negociatat për **Marrëveshjen e Stabilizim Asociimit (MSA)** ndërmjet BE-së dhe Kosovës kanë filluar në tetor të vitit 2013 dhe përfunduan në maj të vitit 2014. Në korrik të vitit 2014, kryenegociatorët vendosën inicialet në marrëveshjen. Komisioni tani është duke përgatitur propozimet për vendimin e Këshillit për nënshkrimin dhe përfundimin e saj.

---

* Ky emërtim është pa paragjykim për pozicionin mbi statusin, dhe është në përputhje me Rezolutën e KS-të OKB-së 1244/199 dhe Opinionin e GJND-së mbi deklaratën e pavarësisë së Kosovës.

1 Raportuesja për Kosovë është Znj. Ulrike Lunacek.

2 Strategjia e zgjerimit dhe sfidat kryesore 2014-2015, COM(2014) 700.

MSA-ja e ardhshme do të jetë një marrëveshje 'vetëm për BE-në`. Elementet e saj kryesore janë rritja e tregtisë mes BE-së dhe Kosovës, obligimi i Kosovës që të harmonizojë legjislacionin e saj me *acquis* e BE-së në një gamë të gjerë të sektorëve dhe mundësinë për të zhvilluar një dialog politik mes BE-së dhe Kosovës. Zhvillimi i tregtisë dhe investimeve si dhe modernizimi i organizimit ligjor dhe institucional janë vendimtarë për ristrukturimin dhe modernizimin ekonomik të Kosovës. MSA-ja e vendosë Kosovën në kursin e marrëdhënieve të BE-së me vendet e Ballkanit Perëndimor dhe konfirmon perspektivën evropiane të Kosovës në kontekstin e kritereve të Kopenhagës të vitit 1993.

Kosova ka vazhduar adresimin e prioriteteve të përcaktuara në raportin e progresit të vitit të kaluar dhe në studimin e fizibilitetit për një Marrëveshje të Stabilizim Asociimit[3]. Në veçanti, është shënuar progres në procesin zgjedhor dhe në kërkesat e dialogut për liberalizimin e vizave. Është forcuar roli i Kuvendit dhe kapaciteti i qeverisë që të koordinojë negociatat komplekse të tilla si ato për MSA-në dhe çështjet tregtare. Megjithatë, fushatat elektorale që janë mbajtur gjatë gjithë vitit dhe procesi i ndërlikuar i formimit të qeverisë pas zgjedhjeve të qershorit ka ndikuar në arritjen e progresit në disa fusha.

Përkushtimi i Kosovës ndaj dialogut të lehtësuar nga BE-ja dhe normalizimi i marrëdhënieve me Beogradin ka qenë kyç në avancimin e ambicieve Evropiane. Kosova duhet të vazhdoj të përqendrohet në zbatimin e marrëveshjeve të arritura me Serbinë dhe në progresin në fushat e identifikuara nga studimi i fizibilitetit për të përmbushur obligimet e saj sipas MSA-së.

Në kontekst të **Procesit të Stabilizim Asocimit**, Kosova ka mbetur e angazhuar në Dialogun e Procesit të Stabilizim Associmit (DPSA). Ka vazhduar dialogu i strukturuar mbi sundimin e ligjit. Diskutimet janë fokusuar në ndërhyrjen politike në gjyqësor dhe në ngritjen e mëtejshme të kapaciteteve të Kosovës për marrjen e përgjegjësive që do të transferohen nga EULEX-i.

Dialogu për **liberalizimin e vizave** ka qenë një nga prioritetet kyçe për Kosovën. Deri më tani, Komisioni ka lëshuar dy raporte mbi përpjekjet e Kosovës në këtë proces (shkurt të vitit 2013 dhe korrik të vitit 2014). Misioni i ekspertëve u mbajt në dhjetor të vitit 2013 dhe në mars të vitit 2014. Takimi i katërt i zyrtarëve të lartë u mbajt në qershor të vitit 2014.

Banka Evropiane për Investime ka diskutuar me qeverinë mbi projektet e investimeve publike. Në vitin 2014, ajo ka lansuar një skemë të granteve për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme (NVM) përmes një banke lokale private. Banka Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim mbështet NVM-të e Kosovës përmes Kornizës së Investimeve në Ballkanin Perëndimor. Kosova u bë anëtare e Bankës për Zhvillim të Këshillit të Evropës në muajin nëntor. Në muajin qershor, Kosova u bë anëtare e Komisionit të Venecias të Këshillit të Evropës.

BE-ja ka ofruar **asistencën financiare** për Kosovën përmes Instrumentit të asistencës së Para-anëtarësimit (IPA) 2007-2013, me një alokim total prej 673.9 milion €. Përmes IPA-së në vitin 2013, janë siguruar 38.5 milion € shtesë për të mbështetur dialogun Prishtinë-Beograd, procesin e normalizimit dhe integrimit në Kosovë, duke e përfshirë këtu edhe dialogun e vizave. Sipas IPA II, Kosova do të vazhdoj të përfitojë nga asistenca për para-anëtarësim për vitet 2014-20, me një alokim të përgjithshëm indikativ prej 645.5 milion €. Më 20 gusht, Komisioni miratoi një dokument strategjikë indikativë për vitet 2014-20, i cili u hartua në partneritet me Kosovën dhe në Konsultim me të gjitha palët e interesit. Asistenca e IPA-së do të fokusohet në mbështetj0.33 0ni miratoi një dokument strategjikë indikativë për vitet 2014-20, i cili u hartua në partneritet me Kosovën dhe në Konsultim me të gjitha palët e interesit. Asistenca e IPA-së do të fokusohet në mbështetj0.33 0ni miratoi një dokument strategjikë indikativë për vitet 2014-20, i cili u hartua në partneritet me Kosovën dhe në Konsultim me të gjitha palët e interesit. Asistenca e IPA-së do të fokusohet në mbështetj0.33 0ni miratoi një dokument strategjikë indikativë për vitet 2014-20, i cili u hartua në partneritet me Kosovën dhe në Konsultim me të gjitha palët e interesit. Asistenca e IPA-së do të fokusohet në mbështetj0.33 0ni miratoi një dokument strategjikë indikativë për vitet 2014-20, i cili u hartua në partneritet me Kosovën dhe në Konsultim me të gjitha palët e interesit. Asistenca e IPA-së do të fokusohet në mbështetj0.33 0ni miratoi një dokument strategjikë indikativë për vitet 2014-20, i cili u hartua në partneritet me Kosovën dhe në Konsultim me të gjitha palët e interesit. Asistenca e IPA-së do të fokusohet në mbështetj0.33 0ni miratoi një dokument strategjikë indikativë për vitet 2014-20, i cili u hartua në partneritet me Kosovën dhe në Konsultim me të gjitha palët e interesit. Asistenca e IPA-së do të fokusohet në mbështetj0.33 0ni miratoi një dokument strategjikë indikativë për vitet 2014-20, i cili u hartua në partneritet me Kosovën dhe në Konsultim me të gjitha palët e interesit. Asistenca e IPA-së do